

Sannleikin

um Johan Poulsen og sambandsflokkin í Ellisrentuspurninginum.

Tað segðist at sambandsmenn skuldu vera í öðini, tá ið P. M. Dam sum fólkatingsmaður hevði sent ellisrentufólki og avmamisfólki eitt eintak av ellis- og avlamisrentulógini, ið varð samtykt á ríkisdegi nú meðan hann hevur sitið har. Tað skuldi verða serliga illa upptikið, at Dam hevði loyvt sær í einum fylgiskjali at greiða fólki frá javnaðarmannastöðuni til teir socialu spurningarnar; hvat ið javnaðarmenn hövdu gjørt í hesum málum o. s. fr.

Sambandsmenn vildu fáa fólkið at gloyma teirra harðu stöður í t. d. ellisrentuspurninginum.

Men hvi skal sannleikin dyljast?

Hví ikki lata tingtiðindi tala?

Fólkið hevur krav uppá at fáa at vita sannleikan — og vit fara tí at loyva okkum at taka dømi um flokkanna stöður úr tingtiðindunum:

I 1930 seistu javnaðarmenn ellisrentumálið, settu uppskot um at geva teimum komlu eina ellisrentu sum hjá fólki úti á landinum í Danmark.

I lögtingsnevndini, sum viðgjörði málið, søtu fyrri Sambandið Jóhann Poulsen, og fyrri sjálfstýrið Edw. Mitens.

Teir og teirra flokkar feldu okkara uppskot. Men hvat sögdu teir sjálvir? Tingtiðindi fyrri 1930 sigur, blaðsíðu 182:

„Forslag.

Fra flertallet (Edw. Mitens og Johan Poulsen):

Sagen oversendes til kommissionen vedrørende spørgsmålet: hjælp til trængende fiskere“.

Við hesi stöðu vóru Jóhann Poulsen og hansara menn og sjálfstýrismenn víð til at rena tey gomlu fyrri tann neyðuga stuðul, ið tey hövdu uppihorið.

I 1931 reistu javnaðarmenn av nýggjum, sí tingtiðindi 1931 blaðsíður 131—133, ellisrentuspurningin.

Javnaðarmenn seta uppskot um ellisrentuna sum úti á landinum í Danmark, meðan Jóhann Poulsen fyrri sambandið og Edw. Mitens fyrri sjálfstýrið seta uppskot um krysul-ellisrentuna, sum hevur verið, áðrenn tann nýggja ellisrentan kom í gildi.

Framhald á 5. síðu

Veljið nú

Annahvørt tit vilja hava
GLAÐUSTROK

ókeypís ella ikki.

GLAÐUSTROK er blað, sum forlagið Mál og Mentan gevur út og kemur 12 ferðir um árið í 12 síðum hvørja ferð.

Innihaldið er fjölbroytt: søgur, yrkingar, greinir, skemti, og harafturat er ein síða við serligum tilfari av áhuga fyrri yngsta ættarliðið. Eisini hevur blaðið eitt fjölbroytt myndatílar.

Um tygum tekna tygum sum haldara nú, fáa tygum blöðini sum út koma í ár ókeypis. Halðargjaldið er 6 kr. um árið frítt tilsent.

Sendi okkum ein postanvisning uppá 6 kr. og seti týðuliga avsendaraadressu á, og tygum fáa blaðið regluliga hvønn mánað til 1952.

MÁL & MENTAN
Tórshavn

S. H. Jakobsen

radiohandil

flytur

Hervið siga vit viðskiftafólki okkara frá, at vit 2. oktober fara úr Tróndargötu oman á Bryggjubakka nr. 10. — Eisini inngongd frá Vágshotnsbryggju nr. 9 tætt við har mjólkabátarnir liggja.

Vit eru nú betri útgjördir og kunnu tí bjóða betri service enn áður.

Bryggjubakki tíggu
Vágshotnur níggju

Tlf. 282 og 682
Tlgr.: RADIOKARL

S. H. JAKOBSEN

RADIOHANDIL

Harra Johan Poulsen, lögtingsmaður

Góði Jóhann!

Hvat er tað fyrri eitt tygum- og tútus tú hevur?

Um vit báðir, Jóhann, vóru brøður, vildi tú tá eisini sagt tygum við meg, tá ið tú sum sambandsformaður tiltalaði meg?

Ómöguligt hoyri eg teg svara.

Dúformurin við „tú“ er eins alla staðni og krevur í tiltalu „tú“ uttan mun til sess, stað og umstøður, tá ið tveir tala saman ella tala beinleiðis til hvønn annan.

Tú talar um toskar — teir komi eg til — men her hevur tú, Jóhann drigið ein tankatosk í royndini at draga teg burtur úr einum søpli, tú hevur flókt teg í.

Er tað alvor titt, Jóhann, at tú heldur tað bera til at fáa fólk at trúgva, at tað ikki vóru sambandsmenn, men javnaðarmenn, sum ikki vildu velja Öregaard til lögtingsformann?

Öregaard skuldi altso ikki vilja velja seg aftur til lögtingsformann og javnaðarmenn ikki sín egna mann! Skilir tú ikki, Jóhann, at henda „plátan“ er ov tjúkk?

Nei, Jóhann. Nú eru øll, ið duga at lesa og skilja, fullkomuliga greidd yvir, at um sambandsmenn heldur vildu valt javnaðarmannin, enn at loysingarmaðurin skuldi koma á lögtingsformannspallin, vildi hin samlaði sambandsflokkurin á tingi ikki líka til seinastu lötuna nokta at gera sum hini árinu at ganga saman við javnaðarmonnum til formannsválið.

Jóhann, eg skilji, at tú ert illa við yvir fyrri teimum sambandsveljarum, ið veruliga seinast siggja ein loysingarmann á lögtingsins formannspalli. Men hetta at halda fram við at spæla rolluna, at sambandið á tingi ikki við alburði sínum settu loysingarmannin í formannsessin er ov órudduligt og ov mikið manninkandi fyrri teg.

Fyrri tína egnu skuld — hald upp at við hasum sjónleikinum!

Fólkaflokkslögtingsmenn hava sagt aftaná, at teir sjálvandi ikki vildu haft gingið við til annað enn at valt sín mann.

Meirluti kundi so ikki verið fingin fyrri eini útsetan, sum tú skrivar so nógv um.

Men hvi skuldi valið útsetast?

Ein sambandslögtingsmaður vildi hava aktvøðu at fara fram um formannin, sigur tú.

Men hvat nyttar at krevja atkvøðu við eitt lutbundið val, forhaldstalsval — tað er flokkanna ella bólkanna stödd, ið eru avgerandi. Atkvøða skal ikki fara fram.

Og hvat kundi Öregaard, um tað stóð til hansara at lata atkvøðu fara fram, leggja í hesa áheitan frá einum einstakum sambandsmanni, tá ið hesin góði maður ikki við einum einasta orði mælti til at velja javnaðarmannin heldur enn loysingarmannin?

Já, av tí at allar sambandsflokkurin einmæltur líka til farið varð inn í salin fyrri at velja, hevði sagt kortaneí til at ganga í valfylking við javnaðarmonnum um val av Öregaard, kundi tað av sonnum verða lagt í sambandsmannsins krav um atkvøðu, at hann vildi hava gjöldur í Öregaard og gera hansara formannsfall so sjónskt og buldrandi sum møgult.

Tú skjýtur, Jóhann, til eina grein í Föroya Sosial-Demokr. av 10. juli, hvar ið eg skal hava lopið so harðliga á landsstýrið.

Hví ber tú tilfík ósannindi fram fyrri fólk, somu ósannindi, sum tú, sambandsflokksins vegna, hevur sent út í radio?

Vilt tú royna at verða Föroya størsti politiski sögusmiður og Föroya størsti politiski orðloysingur í einum kvetti?

I hesum blað stendur ikki ein regla við mínari undirskrift, navn ella hövundamerki. Og í tí stendur heldur einki álop á landsstýrið.

Har stendur tvørturímóti ein avleiðingargrein.

Fara vit at tala um loyalitet má Gud okkum náða fyrri loyalitet frá síðu sambandsins. Hvørt sindur av ringum, sum hevur verið skrivað um sosialistarnar í útheiminum ella her heima, hevur sambandspressan samlað og so hjartans glað borið lesarum sínum, hóast „samarbeiði“ gjörði, at grundin fyrri „Dimmalættingar“ stóra lesaratali ikki varð tikin burtur. Og meðan javnaðarmenn trútt hava hildið arbeiddsáttmálan, hevur sambandið á tingi við ter, Jóhann, á odda „kalt og kynisk“ brotið orð og avtalur, tá ið til bar. Tú minnist hvussu tú bar teg at í oljumálinum! Tú hevur viðgingið, hvussu sambandsmenn fyrilitsteyt hava trokkað javnaðarmenn burtur allastaðni.

Tú kastar mær, Jóhann, at eg havi sent eintak av ellis- og avlamislógunum til ávarandi fólk runt um landið.

Hvat lögið er í tí?

Hava javnaðarmenn ikki av fyrstantið reist ellis- og avlamissspurningin?

Hava tit sambandsmenn við ter Jóhanni sum talsmanni ferð eftir ferð ikki verið við til at felt okkara uppskot um, at ellis- og avlamisfólk í Föroyum skulu fáa forsorgarpening á javnt við fólk úti á landinum í Danmark?

Tú kanst ikki vera so stívrændur at nokta hetta.

Ger tú tað, so ger tað í so góðari tíð, at eg fá stundir til — áðrenn valið — at senda fólki eina úrskrift úr tingtiðindum, ið prógva, hvussu tú hevur andróð í ellisrentuspurninginum. Til lesaranna vegleiðing verður longu nú víst til tingtiðindi 1933. Har standa syndir tinar móti teimum gomlu.

I Havn, tann 21.—9. 1950.

P. M. Dam.

FRÁ KOREU

Bardagin um Suður-Koreu er við at verða lokin. Herdeildirnar hjá Sameindu tjóðunum hava nú tikið umleið 4/5 av øllum ókinum og eru komnir nærhendis 38 breiddugradini. Norðkorear hava mestsum uppgivið alla mótsstöðu og royna at koma um markið til Norður-Koreu.

Bert á einum landaveg tóku Amerikurnum í gjár, 42 tanks, 7 kanónir og yvir 100 lastbilar, ið Norðkorear vóru rimd r frá.

Undir stórar sigursveitslu avhendi Mc. Arthur hövuðsstaðin Seul til president Sungman Ree, ið komin var frá fyrbils hövuðsstaðnum Tageru við flogfari saman við regeringsini. Samstundis kom ríkisdagurin saman, aftaná at hava verið burtur frá hövuðsstaðnum í 3 mánaðir.

Seul er illa farin og roknað verður við at hundratals menniskju eru umkomnir í leivdunum.

A sameindu tjóðafundinum hava enskir umboðsmenn sett fram uppskot um, at Sameindu herdeildirnar halda norður um 38 breiddugradina og halda áfram við bardøgunum til Norðkorear eru heilt yvirvunnir, landið sameint og nýtt stýri sett, aftaná at regluligt val er farið fram í øllum landinum. Hetta uppskot er undirtikið av Amerikumonnum.

VERKSTADURIN

i

radiohandlinum

Á verkstaði okkara, sum er útgjörður við øllum títarhóskandi amboðum, fáa tygum radiól viðgjörð av serkønum radiomonnum.

Skjótt — gott og ódyrt.

S. H. Jakobsen

radiohandil

Bryggjubakki 10
Vágshotnur 9

s.g.r.-reklama